

Ek-6
SESÇİ (SEVİYE 4) ULUSAL MESLEK STANDARDI

Meslek:	SESÇİ
Seviye:	4¹
Referans Kodu:	15UMS0468-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği (RATEM)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	11.02.2015 Tarih ve 2015/06 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	6/3/2015 - 29287 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye dört (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

1kHz: Belirlenen teknik standartlarda ses kayıt referans seviyesini belirten ve ölçümleme işlemlerinde kullanılan ses test sinyalini,

A/D ÇEVİRİCİ (ADC): Analog sinyali dijital sinyale çeviren cihazı,

AES/EBU: Ses Mühendisleri Topluluğu/Avrupa Yayın Birliğini,

AVOMETRE (Multimetre): Akım, gerilim direnç değeri ve kısa devre gibi elektriksel ölçümleme yapabilen cihazı,

BANT YAYIN: Televizyon yayın akış çizelgesi içinde yer alan bir programın herhangi bir ortama kayıt edilip daha sonra yayınlanmasını,

BİT: “1” ya da “0” sayılarıyla ikili basamak anlamına gelen ve en küçük dijital veriyi tanımlayan birimi,

BİT DERİNLİĞİ: Analog ses sinyalinin dijitale çevrim işleminde (ADC) ses sinyal genliğinin ölçümünde uygulanan işlemi,

CANLI YAYIN ARACI: Elde edilen görüntü ve sesin stüdyo dışında kaydı ve canlı iletimini sağlayan program yapım ve/veya yayın iletim ekipmanına sahip taşıt aracını,

CANLI YAYIN: Televizyon yayın akış çizelgesi içinde yer alan bir programın, çekimi ile eş zamanlı olarak yayınlanmasını,

ÇEKİM PLANI: Program içeriğinde işlenecek konuları ve stüdyo ile çekim mekânlarında, dekor malzemeleri, sunucu, katılacak konuk ve konuşmacıların yerlerini gösteren, telefon bağlantılarını ve varsa stüdyo izleyicilerinin hareket ve trafiğini içeren planı,

ÇEKİM SENARYOSU: Yönetmen ve yapım ekibinin, istenen çekim fikirlerini ve planlarını tartışarak oluşturdukları, senaryonun dikkatle yeniden düzenlenmiş halini,

ÇİFT YÖNLÜ MİKROFON: Ses toplama özelliği sekiz rakamı şeklinde olan ve birbirine zıt iki yönden gelen seslere karşı daha duyarlı olan mikrofону,

ÇOK YÖNLÜ MİKROFON: Ses toplama özelliği çember şeklinde olan ve tüm yönlerden gelen seslere karşı duyarlı olan mikrofону,

DAW (Digital Audio Workstation): Dijital ses iş istasyonu. Doğrusal olmayan ses kayıt ve kurgu çalışmalarının yapılabildiği, ses yazılım ve donanım bileşenlerinden oluşan bilgisayar sistemini,

DENGELİ SES SİNYALİ: Pozitif (+), negatif (–) ve şase uçlarından oluşan üç iletkenli ses sinyal bağlantısını,

DENGESİZ SES SİNYALİ: Pozitif (+) ve şase uçlarından oluşan iki iletkenli ses sinyal bağlantısını,

DC: Doğru akımı,

DEVRE: Elektrik akımının akış yolunu sağlayan elektrikli cihazı (örneğin ses iletişim devrelerini),

DENGELİ SES SİNYALİ: Pozitif (+), negatif (–) ve şase uçlarından oluşan üç iletkenli ses sinyal bağlantısını,

DENGESİZ SES SİNYALİ: Pozitif (+) ve şase uçlarından oluşan iki iletkenli ses sinyal bağlantısını,

DİNAMİK ALAN: Bir ses sisteminin kapasitesine bağlı olarak ses sinyalinin en düşük ve en yüksek ses seviyesi arasında kalan alanı,

dBFS (Decibel Full Scale): Dijital cihazlarda ses sinyal seviyesinin ölçülmesinde kullanılan ses seviye göstergesini,

dBu: Herhangi bir empedansta $0.775V^{RMS}$ değerine karşılık gelen ses sinyal voltajı ölçüm birimini,

DESİBEL (dB): Akustik ses şiddetinin ya da sinyalinin gücündeki değişimlerin ölçülmesinde kullanılan logaritmik ölçü birimini,

DİNAMİK MİKROFON: Çalışma prensibi manyetik bir alan içinde hareket eden bobinin ürettiği elektrik enerjisi biçimli mikrofon türünü,

DUBLAJ (ADR): Bir filmin ses kuşağına ait konuşma (diyalog) seslerinin stüdyoda görüntüye eş zamanlı olarak yeniden üretilmesi, kaydedilmesini,

EKO: Sesin mekan içindeki yüzeylerden yansırarak tekrarlar kazanması ve zaman içinde sürekliliğinin azalarak kaybolmasını,

EKOLAYZER (EQ): Ses frekanslarını dengeleme, belirginleştirme ya da etkisini azaltma işlemlerinin yapılabildiği analog veya dijital yapıdaki cihazı,

ENTERFERANS (Crosstalk): İki ya da daha fazla ses sinyalinin birbiriyle olan etkileşimini,

FANTOM BESLEME: Kondansatör yapıdaki mikrofonların çalışabilmesini sağlayan DC akımı,

FAZ: Ses dalgaları ya da ses sinyalleri arasındaki etkileşimi,

FREKANS: Sesin saniyedeki devrini tamamlamış titreşim sayısını,

GERİBESLEME (Feedback): Bir mikrofonun kendine bağlı bir hoparlörden çıkan sesi algılamasıyla meydana gelen ses döngüsü sonucunda oluşan çınlamayı,

GÜRÜLTÜ KAPISI (Noise Gate): Bir ses kanalındaki istenmeyen dip gürültünün ses sinyaline etkisini indirmek için kullanılan analog ya da dijital yapıdaki ses sinyal işlemcileri,

HAT SİNYAL SEVİYESİ: Sinyal seviyesi -10dBu ile +30dBu arasında değişebilen ses sinyalinin,

HERTZ (Hz): Bir saniyelik zaman dilimi içinde her tamamlanmış devri tanımlayan ses frekans birimini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliği'ni,

KARDİÖİT MİKROFON: Ses toplama özelliği yürek eğrisi şeklinde olan mikrofon, tek yönlü mikrofonu,

KIRPILMA: Ses devresine aşırı şiddette ses sinyali yüklenmesi sonucunda sinyal genliğinin tepelerinde oluşan bozulmayı,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM(KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KONDANSATÖR MİKROFON: Çalışma prensibi kondansatör biçimli olan mikrofon türünü,

KURGU: Eldeki görüntülerin ve/veya seslerin arasında seçim yapılmasını, bunların çeşitli kurallar dahilinde, sanatsal düşünce, görüntü ve ses sürekliliğini dikkate almak suretiyle, senaryoya ve belli bir anlatıma göre arka arkaya sıralanmasını, gerekirse senaryodaki sıralarının değiştirilmesini, uzunluklarının ve ekranda kalma sürelerinin saptanmasını,

LEHİMLEME: Erime sıcaklığı düşük olan kalay ve kurşun alaşım kullanılarak iki ya da daha fazla sayıdaki metali birbirine tutturma işlemini,

MİKROFON: Akustik ses enerjisini elektrik enerjisine çevirerek ses sinyali üreten cihazı,

MİKROFON ÖN AMPLİFİKATÖRÜ: Mikrofonların ürettiği ses sinyali seviyesini hat sinyal seviyesine yükselten elektronik devre, ön yükselticiyi,

MİKROFON SEVİYESİ: Mikrofonlar tarafından üretilen ses sinyali seviyesini,

MONO: Bir ya da daha fazla ses sinyalinin tek bir ses kanalında birleştirilmesini,

OSİLATÖR: Elektriksel salınımlar üreten elektronik devre, ses sinyali üretici,

ÖLÇÜMLEME: Belirlenen ses seviye standartlarında iki ya da daha fazla ses cihazı arasında yapılan ses seviyesi ayarı işlemi, kalibrasyonu,

ÖRNEKLEME FREKANSI: Analog ses sinyalinin dijital çevrim işleminde (ADC) ses sinyaline uygulanan örnekleme oranını,

PPM (Peak Program Meter): Ses sinyali şiddetinin kısa süreli tepe noktalarının ölçülmesinde kullanılan ses seviye göstergesini,

RISK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralama ya da başka zararlı sonuçların meydana gelme ihtimalini,

RF SİNYAL TOPLAMA: Radyo frekans cihazlarına ait alıcı ya da verici ünitelerin bir ses cihazına olan yakınlığı sonucunda ses cihazında oluşan ses ya da gürültüleri,

S/N (Signal-to-Noise Ratio): Bir ses cihazının sahip olduğu gürültünün ses sinyaline oranını,

SENKRONİZASYON: Genellikle görüntü ile ses arasındaki eş zamanlılık uyumunu,

SES (Sound): Bir ses kaynağında oluşan titreşimlerin ses dalgaları halinde havada yayılarak kulakta oluşturduğu duyumu; *sinema/TV/radyo için* diyalog (konuşma), ses efekti (ortam sesi) ve müzik öğelerinden birini ya da hepsini,

SES BAĞLANTI PANOSU: Ses cihazlarına ait tüm giriş ve çıkışların bir arada toplandığı ses sinyali bağlantı panosunu,

SES EKİBİ: Bir radyo/televizyon yapımının tür ve içeriğine uygun olarak ses yönetmeni (ses tasarımcı), tonmayster sesçi, sesçi asistanı ve boom operatörü üyelerinden oluşan ekibi,

SES MİKSERİ: Kendisine çeşitli kaynaklardan gelen ses sinyal bağlantıları yapılarak ses sinyallerinin; seviyelerinin ayarlanması, birbiriyle karıştırılması, işlenmesini, dinlenmesini ve ses sinyalini ana çıkış ya da yardımcı çıkışlara gönderilmesini sağlayan elektronik cihazı,

SES SEVİYESİ AYAR DÜĞMESİ (Fader): Ses sinyal şiddetinin seviyesini ayarlamaya yarayan sürgülü ya da döner tip potansiyemetreyi,

SES SİNYALİ (Audio Signal): Akustik ses enerjisinin elektrik enerjisine dönüşmüş halini,

SES SİNYAL İŞLEMCİLERİ: Ses sinyal seviyesinin belirlenen bir seviyede sınırlanmasını ya da sıkıştırılmasını sağlayan analog veya dijital yapıdaki ses sinyal işlemcilerini,

SES TOPLAMA MODELİ: Bir mikrofonun ses duyarlık yönünü belirten model özelliğini,

SES SIZINTISI: Birden fazla ses kaynağı ve mikrofonun kullanıldığı mekânlarda, bir mikrofonun başka bir ses kaynağından yayılan sestten etkilenmesini,

SES YAPIM PLANI: Bir iş ya da projenin teknik ve sanatsal yönden başarılı olabilmesi için gerekli ses donanım ve ekibinin belirlendiği çalışma planını,

SEVİYE: Ses sinyalinin voltajını, gücünü ya da yüksekliğini,

SNR: *bk. S/N,*

STEREO: Bir ya da daha fazla ses sinyalinin toplamda birbirinden ayrı iki ses kanalına dağıtılması,

STÜDYO: Canlı yayın, bant yayın kaydı veya yapım sonrası sürecinde kullanılacak kurgulanmamış ham görüntülerin ve seslerin elde edilmesi için film, televizyon ve video yapımlarının gerçekleştirildiği yapıyı,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışana veya işyerini etkileyebilecek, zarar veya hasar verme potansiyelini,

TELEVİZYON YAYINI: Programların bir yayın akış çizelgesine dayalı olarak eş zamanlı izlenebilmesi amacıyla bir medya hizmet sağlayıcı tarafından sunulan şifreli veya şifresiz görsel-işitsel yayın hizmetini,

TELİF HAKKI: Yasalarla belirli kişilere verilmiş, herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakları,

TEPE BOŞLUĞU (Headroom): Bir ses sisteminde ses sinyal genliğinin kırılma seviyesi ile nominal çalışma seviyesi (referans seviyesi) arasında kalan alanı,

TEST SİNYALİ: Ses ölçümleme (kalibrasyon) işlemlerinde kullanılan ses sinyalini,

TRS FİŞ (Tip-Ring-Sleeve): Stereo ya da dengeli ses sinyal bağlantılarında kullanılan, erkek ve dişi tipte, üç bölmeli bağlantı elemanını,

TS FİŞ (Tip-Sleeve): Mono ya da dengesiz ses sinyal bağlantılarında kullanılan, erkek ve dişi tipte, iki bölmeli bağlantı elemanını,

VU METRE (Volume Unit Meter): Ses sinyal şiddetinin ortalama seviyesinin ölçülmesinde kullanılan ses seviye göstergesini,

XLR KONEKTÖR: Kilit mekanizmasına sahip, erkek ve dişi tipte, üç uçlu dengeli ses sinyali bağlantı elemanı, konektörü,

YANSIMA (Reverberation): Bir ses kaynağından çıkan sesin durduktan sonra mekân içinde artakalanı, sesin dağılması, seste tekrar olmaksızın zaman içinde sürekliliğinin azalarak kaybolmasını,

YAPIM RAPORU: Genellikle yönetmen ve yapımcı tarafından düzenlenen ve yapımla ilgili bilgilerin yer aldığı yazılı raporunu,

YAYIN BANDI: Programın, yayınlanmaya hazır haliyle kaydedildiği ortamı

ifade eder.

1. GİRİŞ

Sesçi (Seviye 4) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 5/10/2007 tarihli ve 26664 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği (RATEM) tarafından hazırlanmıştır.

Sesçi (Seviye 4) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Sesçi (Seviye 4); İSG ile çevre koruma önlemlerini uygulayarak, kalite sistemleri çerçevesinde, radyo/televizyon yayını/çekimi öncesi hazırlıkları yapan, radyo/televizyon yayını/çekim sürecinin devamlılığını sağlayan, süreç sonrası işleri yürüten, ses stüdyosunda kayıt çalışmaları yapan, birimine ait ses kablo ve bağlantı elemanlarının bakım/onarımını yapan ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılan kişidir.

Sesçi (Seviye 4), işitsel kaliteyi de gözeterek radyo ve televizyon yapımlarına ait seslerin (konuşma, ses efekti ve müzik) teknik standartlara uygun halde kaydedilmesini (televizyon sesçisi için video görüntüyle eşzamanlı olarak), bir ses kayıt ortamına ya da yayın birimine iletilmesini sağlar. Ses kayıtlarını arşiv ortamına gönderir ya da bir ortam üzerinde saklar, ses cihaz ve donanımları arasında ses sinyal iletim bağlantılarını yapar (televizyon sesçisi için ENG kamera dahil), temel elektrik/elektronik bilgi ve tecrübesiyle ses kablo ve bağlantı elemanlarının bakım ve onarımını yapar ya da yeniden hazırlar, ses çalışmalarında oluşabilecek teknik ya da operasyonel aksaklıklara bilgi ve tecrübesiyle anlık müdahale eder ve kendi başına çözemeyeceği teknik sorunları ilgili amir ya da teknik birime iletir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 3521 (Yayın ve ses-görüntü teknisyenleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu
4857 sayılı İş Kanunu
5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik
Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği
İlkyardım Yönetmeliği
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği
İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği
İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik
Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği
Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği

Ayrıca; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

5187 sayılı Basın Kanunu

5651 sayılı internet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu

Ayrıca; meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Sesçi (Seviye 4) özel veya kamuya ait radyo/televizyon yayın kuruluşlarında çalışabilir. Radyo/televizyon programlarının yapım mekanlarına göre görevini radyo/televizyon/ses stüdyolarında, kontrol/ses rejı odalarında, yayın araçlarında, dış ortamlarda ise her türlü hava koşulunda yürütebilir. Bakım onarım çalışmaları için ilgili birimin teknik laboratuvarından yararlanabilir. Çalışma ortamında kendi birimiyle, diğer teknik/yapım birimleriyle ve yapım yönetimiyle sürekli iletişimde bulunur. Çalışma ortamı dışında ise yaptığı işle ilgili olarak ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle iletişimini sürdürür.

Çalışma gün ve saatleri radyo/televizyon programlarının yapım zamanlarına göre değişkendir. Hafta tatili, resmi tatil gibi günlerde ve gece saatlerinde veya vardiya usulü çalışması, çalışmadığı zamanlarda da göreve hazır olması söz konusudur. Genel çalışma şekli ekip çalışması biçimindedir.

Mesleğin icrası esnasında elektrik çarpması, el aletlerinden ve cihazların yerleşiminden/taşınmasından kaynaklanan yaralanmalar gibi iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer gereklilik bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak (devamı var)	A.1	Çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliği konusundaki mevzuata ve işyerine ait kurallara uymak	A.1.1	Araç, gereç ve ekipmanları talimatlara, işyeri ve güvenlik uygulama prosedürlerine uygun olarak kullanır.
				A.1.2	İşyerinde meydana gelen kaza, yaralanma vb. olumsuz durumlarda belirlenen prosedürleri takip eder.
				A.1.3	Çalışma ortamını ve diğer çalışanları tehlikeye düşürmeyecek şekilde çalışır.
				A.1.4	İşyeri faaliyetlerinden kaynaklanan ve iş sağlığını tehlikeye düşürebilecek durumlara karşı ilgili mevzuata ve standartlara göre gerekli önlemlerin alınması konusuna katkı sağlar.
				A.1.5	İş sağlığı ve güvenliğine dair işverence düzenlenen eğitimlere katılır.
		A.2	Kişisel koruyucu donanım kullanmak	A.2.1	Risklerin tamamen ortadan kaldırılmadığı durumlarda işveren tarafından sağlanan uygun KKD'yi kullanarak çalışır.
		A.3	Risklerin belirlenmesi çalışmalarına katkıda bulunmak	A.3.1	Riskleri kontrol etmek için işyeri prosedürlerinin uygulanmasını sağlar.
				A.3.2	Karşılaştığı risk etmenlerini veya karşılaşılabileceği olası riskleri belirleyerek ilgili kişiye/birime raporlar.
		A.4	Acil durum talimatlarına uymak	A.4.1	Herhangi bir acil durumda, belirlenen acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerine uygun hareket eder.
				A.4.2	Acil durum planında belirtilen hususlar doğrultusunda yapılan düzenli eğitimlere ve tatbikatlara katılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak	A.5	Çevre koruma standart ve yöntemlerini uygulamak	A.5.1	Enerji, sarf malzemeleri vb. kaynakların tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlar.
				A.5.2	Çalıştığı alanda ortaya çıkan çevresel atıkların ve dönüştürülebilir malzemelerin doğru yere iletilmesini sağlar.
				A.5.3	Çevre kalitesinin korunması ve iyileştirilmesine yönelik yapılan eğitimlere veya çalışmalara katkı sağlar.
		A.6	Yürüttüğü iş süreçlerinin iyileştirilmesine katkı vermek	A.6.1	İşletmenin kalite ve iş süreçlerinin iyileştirilmesine ilişkin talimatlarının, kendi yürüttüğü iş süreçlerinde uygulanmasını sağlar.
				A.6.2	İş süreçleri dâhilinde kalitenin geliştirilmesine yönelik görüş ve önerilerini ekibine iletir.
		A.7	Süreçlerle ilgili mevzuatı uygulamak	A.7.1	Sorumluluğundaki süreçlerin yasal mevzuata, kalite sistemine ve kuruluş prosedürlerine uygunluğunu kontrol eder.
				A.7.2	Sorumluluğundaki süreçlerle ilgili resmi kurum ve kuruluşların yayınladığı kanun, yönetmelik ve talimatları takip eder ve gerekli güncellemelerini yapar.
				A.7.3	Çalışanları mevzuat/prosedür değişimleri hakkında bilgilendirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Radyo/TV yayını/çekimi öncesi hazırlık yapmak (devamı var)	B.1	Program yapımlarıyla ilgili teknik donanım araştırması yapmak	B.1.1	Radyo/televizyon yapımlarında kullanılan yapının özelliğine uygun teknik donanımın özelliklerini belirler ve araştırma yapar.
				B.1.2	Teknolojiye uygun olarak yurt içi ve dışındaki diğer radyo/televizyon yapımlarında kullanılan teknik donanımı inceler.
				B.1.3	Program yapımı ile ilgili teknik altyapı planlamaları doğrultusunda ses ekipman ve sistem alımı için ön şartname hazırlar.
				B.1.4	Var olan ve sonradan sisteme ilave edilecek donanımın uygunluğunu araştırır.
				B.1.5	Belirlediği teknik donanımlar hakkında teknik yönetmene ve bakım onarım elemanlarına danışır.
				B.1.6	Teknik donanımın seçiminde, donanımı kullanacak personelin iş yapabilme becerisini değerlendirir.
		B.2	Program yönetmeniyle ve ilgili birimlerle görüşmek	B.2.1	Program yönetmeninin yapım toplantılarına katılır ve yapımla ilgili bilgi alır.
				B.2.2	Yönetmene sahip olunan ses donanımı ve ekip yeterliliği hakkında bilgi verir.
				B.2.3	İlgili teknik ya da yapım birimlerine bilgi verir ve önerileri değerlendirir.
				B.2.4	Programın teknik ve işitsel ses kalitesinin daha iyi olabilmesi için yönetmene öneriler sunar.
		B.3	Mekan analizi yaparak ses ekibini oluşturmak	B.3.1	Yayın/çekim mekanını önceden inceleyerek sesli yapıma uygun olup olmadığını değerlendirir ve gerekli önlemleri alır.
				B.3.2	Yayın/çekim ile ilgili ses ekibine gerekli bilgileri verir ve birlikte yayın/çekim ile ilgili değerlendirmeler yapar.
				B.3.3	Ses ekibini oluşturur ve görevlendirmeler yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Radyo/TV yayını/çekimi öncesi hazırlık yapmak (devamı var)	B.4	Program ile ilgili ses projesi hazırlamak	B.4.1	Radyo/Televizyon yapımlarında ilgili birimlerden aldığı bilgiler ışığında sahip olduğu bilgi, beceri, deneyim, sanatsal ve estetik birikiminden yararlanarak program için gerekli en uygun ses planlamasını yapar.
		B.5	Yapım mekanına ses donanımını kurmak	B.5.1	Yapımda kullanılacak ses donanımlarını belirler.
				B.5.2	Stüdyo ortamlarındaki ses donanımlarının yeterliliğini belirler.
				B.5.3	Cihaz ve donanım yerleşiminde gerektiğinde yönetmenle işbirliği yapar ve stüdyo şefinden, dekor görevlisinden ya da teknik birimden yardım ister.
				B.5.4	Kameraların görüş açılarını değerlendirir ve görsel estetiğe de dikkat ederek, mikrofon, hoparlör ve kablo yerleşiminde ses açısından en uygun yeri gözetir.
				B.5.5	Daha önceden kurulmuş olan yerleşik sisteme ilave edilen ses cihazlarının kurulum ve bağlantılarını yapar.
				B.5.6	Stüdyo dışı mekanlara ses donanımının sağlıklı ve güvenli bir şekilde taşınmasını sağlar.
				B.5.7	Stüdyo dışı mekanlara ses donanımının elektrik ve ses sinyal bağlantılarını yapar.
		B.6	Kurulum sonrası ses sistemini test etmek	B.6.1	Kurulumu yapılan bütün ses sistemini çalıştırır ve sorun olup olmadığını kontrol eder.
				B.6.2	Yapıma ait sesli video kaynakları olduğunda ses bağlantı ve uygunluk testini yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Radyo/TV yayını/çekimi öncesi hazırlık yapmak	B.7	Ayar ve provaları yaparak ilgili birimlere ses sinyal iletimi sağlamak	B.7.1	Gerektiğinde stüdyo şefi ya da sahne amirinin de yardımını talep ederek, program konukları, solist, vokal, müzisyenler ve/veya ilgili birimlerle provaları yapar.
				B.7.2	Ses mikserinde toplanan seslere bilgi, tecrübe ve estetik birikimleri ışığında gerekli düzenlemeleri, ton, balans, ekolayzır vb. ayarlamaları yapar.
				B.7.3	Ses mikser çıkışından ilgili ses kayıt ya da ses yayın birimlerine belirlenmiş teknik standartlar seviyesinde test ton sinyali gönderir.
				B.7.4	Test ton sinyaliyle, kullanmakta olduğu cihazlar arasında ses kayıt seviyesi kalibrasyonunu yapar.
				B.7.5	Ses mikser çıkış ya da çıkışlarından ilgili ses kaynaklarına ses sinyalinin teknik standartlar dahilinde ve işitsel kaliteye sahip bir biçimde gidip gitmediğini kontrol eder.
				B.7.6	Ses sinyal iletimindeki teknik ya da işitsel sorunları saptar ve sorunların çözümü için gerektiğinde teknik birime bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Radyo/TV yayın/çekim sürecinin devamlılığını sağlamak	C.1	İlgili kişilerle koordineli çalışmak	C.1.1	Yayın/çekim süreci boyunca program yönetmeniyle sesli ya da göz teması iletişimini sürdürür ve yayın/çekimle ilgili komutlara uyar.
				C.1.2	Aldığı komutlara göre canlı ya da önceden kaydedilmiş sesleri program zamanlamasına uygun olarak yayın veya kayda gönderir.
				C.1.3	Yayın/çekim süreci boyunca stüdyo şefiyle, sahne amiriyle ya da ses asistanıyla iletişimde bulunarak sürecin devamlılığını sağlar (radyo yapımlarında göz teması ve benzeri görsel hareketlerle iletişim sağlanabilir).
				C.1.4	Yayın/çekim sürecinde sesin teknik ve işitsel kalitesini değerlendirerek yönetmene ve teknik yönetmene gerekli uyarıları yapar.
		C.2	Olası sorunlara karşı önlem almak	C.2.1	Stüdyo ya da mekan içindeki hoparlör veya telefon bağlantı seslerinden oluşabilecek teknik sorunlara hazırlıklı olur.
				C.2.2	Stüdyo ya da mekan içindeki kişilerin davranışlarını ve mikrofon kullanımlarını takip eder.
				C.2.3	Özellikle çoklu mikrofon uygulamalarında ses akustiğine ve sesler arasındaki işitsel kalite uyumuna dikkat eder ve gerekli müdahalelerde bulunur.
				C.2.4	Program yapım ya da yayımda oluşabilecek sorunlara kalıcı veya anlık çözümler uygulayarak, gerektiğinde teknik yönetmen ve diğer birimlerden yardım talep eder.
				C.2.5	Ses kablo ve bağlantı elemanlarının işlevselliğine yönelik her türlü kontrolü yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Radyo/TV yayın/çekim sonrası işleri yürütmek	D.1	Yayın/çekim için kurulan ses cihaz ve aksesuarların kaldırılmasını sağlamak	D.1.1	Yerleşik ses sistemi dışında, yayın/çekim için stüdyo ya da mekana sonradan kurulan tüm ses cihaz ve aksesuarların eksiksiz ve güvenli bir biçimde kaldırılmasını sağlar.
				D.1.2	Tüm ses cihaz ve aksesuarların kutu ya da çantalarına yerleştirilmesini ve taşınmasını sağlar.
				D.1.3	Arızalanan ya da teknik bakım görmesi gereken ses cihaz, donanım ya da yazılımla ilgili sorunları teknik birime bildirir ve onarım sürecini takip eder.
		D.2	Cihaz ve aksesuarların temizliğinin yapılmasını sağlamak	D.2.1	Ses cihaz ve aksesuarların kullanma şartnamelerine uygun olarak yüzeysel temizliğinin yapılmasını sağlar.
				D.2.2	Tozlanmaya karşı cihazların örtü ya da kılıflarının takılmasını sağlar.
		D.3	Yayın/çekim sonrası raporlama yapmak	D.3.1	Gerekli durumlarda yayın/çekim sonrası iş hakkında teknik yönetime ya da ilgili birime yazılı rapor verir.
				D.3.2	Yayında/çekimde karşılaşılan sorunlara çözümler üretir ve bir sonraki yapım için gerekli tedbirleri alır.
				D.3.3	Yayında/çekimde kaydedilen sesler hakkında raporlar yazar ve ses kayıtlarını arşivler ya da arşivlenmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Ses stüdyosunda kayıt çalışmaları yapmak	E.1	Kayıt öncesi hazırlık yapmak	E.1.1	İlgili kişiden ses kayıt çalışması hakkında bilgi alır.
				E.1.2	Ses kaydına uygun mikrofon seçimini ve yerleşimini yapar.
				E.1.3	Ses kayıt cihazına gerekli ses sinyal bağlantılarını yapar.
				E.1.4	Ses kaydı için sinyal seviye kalibrasyonu yapar.
				E.1.5	Gerekli hallerde ses dublaj kayıtları için video görüntüyü sisteme yükler.
				E.1.6	Sesli yapım için gerekli olabilecek konuşma, müzik ve ses efekti gibi arşiv (stok) kayıtları hazırlar.
		E.2	Ses kayıt yapmak	E.2.1	Ses stüdyosunda radyo/televizyon programları için gerekli olan sesleri kaydeder.
				E.2.2	Ses dublajı için video görüntüye eş zamanlı ses kayıtları yapar.
		E.3	Kayıt sonrası çalışmaları yapmak	E.3.1	Kaydedilmiş seslerin güvenli bir medya ortamında saklama şartlarına uygun olarak arşivlenmesini sağlar.
				E.3.2	Ses kayıtları hakkında yazılı bilgileri raporlar.
				E.3.3	Ses kayıtlarını programın içeriğine ve zaman süresine uygun olarak kurgular.
				E.3.4	Kurgulanmış sesleri teknik formata uygun olarak aktarır ve arşivlenmesini sağlar.
				E.3.5	Sistemdeki cihazların düzenli ve sürekli çalışmasını denetler ve gerektiğinde teknik birimden yardım ister.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Birimine ait ses kablo ve bağlantı elemanlarının bakım/onarımını yapmak	F.1	Ses kablo ve bağlantı elemanlarının işlerliğini kontrol etmek	F.1.1	Ses kablolarının dış yüzeylerindeki çatlak, kesik ya da ezilme gibi sorunların olup olmadığını kontrol eder.
				F.1.2	Ses kablolarının iletkenlerindeki kırılma ya da kopma gibi sorunların olup olmadığını kontrol eder.
				F.1.3	Ses kablo bağlantı elemanlarının metal yüzeylerindeki oksitlenme durumunu kontrol eder.
				F.1.4	Ses kablolarının ve bağlantı elemanlarının birleşim noktalarındaki sorunları tespit eder.
				F.1.5	Optik bağlantı elemanlarının uçlarındaki kirlenmeyi kontrol eder.
		F.2	Ses kablo ve bağlantı elemanlarının işlerliğini sağlamak	F.2.1	Dış yüzeyleri ya da iletkenleri hasarlı ses kablolarının yenilenmesini sağlar.
				F.2.2	Ses kablolarının bağlantı elemanlarının metal yüzeylerindeki oksitlenmeyi önleyen ya da temizleyen işlemleri uygular.
				F.2.3	Tel iletkenli ses kablolarının ve bağlantı elemanlarının birleşim noktalarındaki kopuklukları lehimleme işlemiyle onarır.
				F.2.4	Optik bağlantı elemanlarının uçlarındaki toz temizliğini yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	G.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	G.1.1	Mesleği ile ilgili eğitimlere katılır ve aldığı belgeleri muhafaza eder.
				G.1.2	Meslek ve sektördeki yeni alet, araç-gereç, yeni yöntem, yeni sistem gibi teknolojik gelişmeleri sürekli yayınları, internet, dergi vb yollarla takip eder.
				G.1.3	Edinilen bilgileri ve dokümanları iş arkadaşlarıyla paylaşır.
		G.2	Diğer çalışanlara/stajyerlere mesleki eğitim vermek	G.2.1	Yanında çalışanların/ stajyerlerin bilgi, beceri eksikliklerini tespit eder.
				G.2.2	Bilgi ve deneyimlerini, iş süreçleri dâhilinde diğer çalışanlara/stajyerlere aktarır.
				G.2.3	Diğer çalışanlara/ stajyerlere refakat ederek, tüm süreçte gözleyerek, uygulatarak, hatalarına ilişkin uyarılarda bulunarak öğrendiklerini pekiştirmesine yardımcı olur.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Bilgisayar iş istasyonu yazılım ve donanımları
2. El aletleri (pense, yan keski, tornavida takımı, cımbız, avometre, lehim takımı)
3. ENG kameralar
4. Kayıt medyası ve yazıcı/okuyucu cihazlar (analog/dijital)
5. Mikrofon aksesuarları (rüzgarlık, klips, sehpa vb.)
6. Mikrofonlar (kablolu ve kablosuz)
7. Pil şarj cihazları
8. Playout sistemleri
9. Sarf malzemeleri
10. Ses iletim kablosu ve bağlantı elemanları
11. Ses işleme cihazları
12. Ses kayıt ve kurgu yazılımları
13. Ses mikserleri (yayın, yapım ve taşınabilir)
14. Ses monitörleri (hoparlör ve kulaklık)
15. Telefon hibrid cihazları
16. Surround Cihazları

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Atıkların kaynakta doğru ayrılması bilgisi
3. Bilgisayar ve bilgisayar sistemleri kullanım bilgisi
4. Çevre koruma yöntemleri bilgisi
5. Ekip çalışması becerisi
6. El aletleri kullanma becerisi
7. Gözlem becerisi
8. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
9. İşitsel ve görsel estetik becerisi
10. Kriz yönetimi becerisi
11. Lehimleme bilgi ve becerisi
12. Liderlik becerisi
13. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
14. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi
15. Mesleki terminoloji bilgisi
16. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme yeteneği
17. Ölçme ve kontrol bilgisi
18. Problem çözme becerisi
19. Raporlama becerisi
20. Ses işleme bilgisi
21. Ses kayıt donanım bilgisi
22. Sesin temel fiziksel ve algısal özellikleri bilgisi
23. Temel akustik bilgisi
24. Temel çalışma mevzuatı bilgisi

25. Temel elektrik ve elektronik bilgisi
26. Temel müzik bilgisi
27. Temel ses sinyali bilgisi
28. Veri saklama becerisi
29. Yazılı ve sözlü iletişim becerisi
30. Zamanı iyi kullanma becerisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Araç, gereç ve ekipman kullanımına özen göstermek
2. Birim çalışanlarına ve diğer kişilere karşı saygılı, anlayışlı ve yardımcı olmaya özen göstermek
3. Çalışma ekibi ile etkili iletişim kurmak
4. Çalışma ortamında çevre koruma kurallarını benimsemek ve uygulamak
5. Çalışma ortamında düzenli olmak
6. Çalışma ortamında İSG kurallarını benimsemek ve uygulamak
7. Çalışma ortamında iş disiplinine sahip olmak
8. Çalışma ortamını ve diğer çalışanları tehlikeye düşürecek davranışlardan kaçınmak
9. Değişime açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
10. Detaylara özen göstermek
11. Herhangi bir kriz anında çözemeyeceği sorunları yetkiliye bildirmek
12. Hızlı ve pratik davranmak
13. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
14. Kalite odaklı çalışmak
15. Karşılaşılan teknik problemleri hızlı çözümlemek
16. Kişisel bakımına dikkat ederek, çalışma ortam ve şartlarına uygun giyinmek
17. Lisanslı yazılım kullanımına dikkat etmek
18. Malzeme kullanımında verimli olmak
19. Mesleğine ilişkin konularda paylaşımcı olmak
20. Risklere karşı öngörülü ve duyarlı olmak
21. Ses teknolojisindeki gelişmelere göre yeterliliklerini geliştirmek
22. Uyarı ve eleştirilere açık olmak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Sesçi (Seviye 4) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 30/12/2008 tarihli ve 27096 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.